العقيدة اهل السنة

ეჰლი სუნნეთის

ა ყ ი დ ე

შეადგინა და თარგმნა:
ზურა ზოსიძემ

მუსლითა ტრიბუნა

المقدمة

შესავალი

დიდება ალლაჰს სამყაროს ღმერთს, ლოცვა და მშვიდობა იყოს მის შუამავლისთვის და ყველასთვის, ამის შემდეგ:

ესაა წიგნი “ეჰლი სუნნეთის აყიდე” რომლის დაწერის მიზანი ეჰლი სუნნეთის აყიდის შეცვლაა.
ზოგიერთებმა უარყეს შეფაღთი ზოგმა ქერამეთი (ევლიის სასწაული) ზოგმა მიღრაჯი, ხოლო ზოგიერთი მუთეშაბბიჰ აიეთებს პირდაპირ გებულობს ამიტომ ეს აყიდია წიგნი წარმობადგინე.
ამ აყიდეში გამივიყენე იმამ აზამის ფიყჰულ ექბერი და ფიყჰულ ებსატი, ასევე იმამ ებუ ჯაღფერ ტაჰავის აყიდეთულ ტაჰავიიე ასევე იმამ აჰმედის იმამ შაფი’ის და სხვა ალიმების სიტყვები ასევე იმამ ომერ ნესეფის აყაიდიდან. მუთეშაბბიჰ აიეთების თეფსირი კი იმამ ბაგავის თეფსირიდან ავიღე სადაც არის თე’ვილი (განმარტება) საჰაბეების თაბი’ინების და სელეფი სალიჰინის.
ზოგ ადგილას თეფსირ ჯელალეინს და იმამ სუბქის ითჰაფულ ქაინათს ვიყენებდი.
ალლაჰმა ამ წიგნიდან სასარგებლო ცოდნის მიღება წილად გვარგუნოს.
მინდა შესავალი იმამ სეიდ ებულ ფარუქ სულეიმან ჰილმი თუნაჰანის (ალლაჰი იყოს მისგან კმაყოფილი) სიტყვებით დავასრულო, მან მოუწოდა:
“ეი მორწმუნე საზოგადოებავ, ნუთუ გგინიათ ჩვენს სიცოცხლეში, შუამავალზე ან მის ესჰაბებზე ცილისწამებას ან რაიმე ტყუილს დააბეალებთ? ასეთ წადილს ნუ დაეუფლებით რადგან ეჰლი სუნნეთის მიმდევრები ცოცხლები ვართ.!”

باب الإيمان
თავი "რწმენა"

قال ابو حنيفة: آمنت بالله وملائكته وكتبه ورسله والبعث بعد الموت والقدر خيره وشره من الله تعالى والحساب والميزان والجنة والنار، حق كله.

იმამი ებუ ჰანიფე ამბობს:

დაჯერება ალლაჰისა, ალგელოზებისა, წიგნებისა, შუამავლებისა, სიკვდილია შემდეგ აღდგომისა, ბედისწერა სიკეთე და ბოროტება რომ ალლაჰისგანაა, ტანჯვა (საფლავის), სასწორი (იმქვეყნიური) სამოთხე და ცეცხლი (ჯოჯოხეთის) რომ მართალია. (1)

باب الصفة
თავი "თვისება"

الصفة الله:
الوُجود، القِدَم، البقاء، الوحدانية، المخالفة للحوادث،
قيامه بنفسه،الحياة، القدرة،
العِلْم، الإرادة، السمع،
البصر، الكلام، التكوين.
ალლაჰის თვისებები:
არსებობს, საწყისი არ არსებობს, დასასრული არ გააჩნია, ერთადერთია, არაფერია მსგავსი მისი, არავისზეა დამოკიდებული, ცოცხალია, უძლეველია, ყოვლისმცოდნეა, სურვილისამებრ ყოფნა, ყოვლისმსმენელი, ყოვლისმხედველი, საუბარი, გაჩენის შემძლე.

كلام الله الذي هو صفة ذاته لا يجوز أن يكون حرفًا ولا صوتًا
ალლაჰის საუბარი არის თვისება (ზაათი), ალლაჰი ასოზგერების (ხარფი) და ხმის (სუთ) გარეშე საუბრობს. (2)

قال ابو حنيفة: بلا جسم و لا جوهر
იმამ ებუ ჰანიფემ თქვა: (ალლაჰს) სხეული არ გააჩნია არც ატომებისაგან (მოლეკულებისაგან) შედგება. (3)

باب الصفة المتشبهة
თავი "მუთეშაბიჰათი თვისება"

قال الإمام أبي حنيفة:و له يد ووجه ونفس كما ذكره الله تعالى في القرآن، فما ذكره الله تعالى في القرآن من ذكر الوجه واليد والنفس، فهو له صفات بلا كيف

იმამი ებუ ჰანიფე ამბობს:
იედი (ხელი), ვეჯჰი (სახე) და ნეფსი (თვისებები) ნახსენებია ყურანში, ნახსენებია ყურანში იედი (ხელი), ვეჯჰი (სახე) და ნეფსი არის თვისებებია "როგორ კითხვის" გარეშე. (4)

صفة عين

თვისება ‘აინი

قال الله تعالي: (واصنع الفلك بأعيننا)
قال ابن عباس بمرأى منا
قال مقاتل : بعلمنا،
قال وسفيان : " بأعيننا " بأمرنا".

ალლაჰი ბრძანებს: (ააგე ხომალდი ჩენს თვალწინ) (5)
ამბობს იბნ აბბასი: ესაა მხედველობა (ალლაჰის). (6)
ამბობს მუყათილი: ჩვენი ცოდნით (განმარტება: ალლაჰის ცოდნა). (7)
ამბობს სიფიანი: (თვალწინ) განმარტება "მხედველობა". (8)

صفة وجه
ვეჯჰი თვისება

قال الله تعالي: {فأينما تولوا فثم وجه الله}
وقال الحسن ومجاهد وقتادة ومقاتل بن حبان: "فثم قبلة الله"

ალლაჰი ბრძანებს: (ისაა მორჩილების და მსახირების მხარე ალლაჰის სახისადმი (ალლაჰისადმი)) (9)
თქვეს ჰასანმა მუჯაჰიდმა ყათადემ და მუყათილმა (ვეჯჰ ალლაჰ): "შემდეგ ალლაჰისკენ მიბრუნება" (10).

صفة يد

იედი თვისება

قال الله تعالي في القرآن الكريم: (يد الله فوق أيديهم)
قال ابن عباس – رضي الله عنه – ما : يد الله بالوفاء بما وعدهم من الخير فوق أيديهم
قال الكلبي : نعمة الله عليهم في الهداية فوق ما صنعوا من البيعة

უზენაესი ალლაჰი ბრძანებს მვირფას ყურანში: “ალლაჰის ხელი (ძლიერება) თქვენ ხელს ზემოთაა” (11)
იბნ აბბასი ამბობს: ალლაჰის ხელი (თვისება “იედი”) არის ქმედება დაპირვებულის შესრულებისა რომელიც არის სიკეთე და ის ჩვენს ხელს ზემოთაა. (12)
ქელები ამბობს: ალლაჰის მიერ ბოძებული სარჩო (ნიღმეთი) და სწორი გზა არის მათ ზემოთ ვინც უერთგულა მას. (13)

صفة نزول و ماجي
ნუზული და მაჯი თვისება

قال رسول الله ﷺ: (يَنْزِلُ ربُّنا إلى السماء الدنيا)
قال السبكي: معني ينزل رسوله و رحمة.
შუამავალი ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე თქვა: (ჩამოდის ალლაჰი (მისი წყალობა) ციდან სამყაროში) (14)
ამბობს სუბქი: ჩამოდის ალლაჰის შუამავლები და მისი წყალობა. (15)

قال الله تعالي: (وجاء ربك)
قال الحسن: جاء أمره
قال السيوطي: اي أمره
ალლაჰი ბრძანებს: (მოდის ალლაჰი (ბრძანება ალლაჰის)) (16)
ამბობს ჰასანი: ბრძანება ჩამოდის ალლაჰის. (17)
ამბობს სუიუტი: ე.ი, ბრძანება ალლაჰის. (18)

اين الله؟

სად არის ალლაჰი?

قال الله تعالي: (أأمنتم من في السماء)
قال ابن عباس : أي : عذاب من في السماء.
قال السيوطي: سلطنه و قدرته
ალლაჰი ბრძანებს: (იგი რომელიც არის ცაში) (19)

იბნ აბბასი ამბობს: ცაში ალლაჰის სასჯელია (20).
იმამი სუიუტი ამბობს: (ცაში) ალლაჰის ძლიერება და მმართველობაა. (21)

قال رسول الله: كان الله و لم يكن شيء غيره.
قال ابو حنيفة: من قال: لا أعرف ربي في السماء أو في الأرض فقد كفر ، وكذا من قال: إنه على العرش ولا أدري العرش أفي السماء أو في الأرض
قال ابو حنيفة: كان الله تعالى مكان
قال الشافعي: انه تعالي كان و لا مكان
قال النسفي: ولا يتمكن في مكان، ولا يجري عليه زمان.
ალლაჰის გზავნილმა (ს.ა.ვ) თქვა: ალლაჰი არსებობს და მას ადგილი არ გააჩნია.(22)
ამბობს ებუ ჰამიფე: ვინც იტყვის მე არ ვიცი სადაა ალლაჰი, ცაში თუ დედამიწაზე ირწმუნო გახდება, ისიც ვინც იტყვის რომ უეჭველად ალლაჰი ღარშზეა და ისიც გახდება ურწმუნო ვინც იტყვის მე არ ვიცი სადაა ღარში, ცაში თუ დედამიწაზე. (23)
ამბობს ებუ ჰანიფე: ალლაჰი არსებობს მაგრამ ადგილი არ გააჩნია. (24)
იმამი შაფი'იც ამობს: ალლაჰი არსებობს მაგრამ უეჭველად მას ადგილი არ გააჩნია. (25)
იმამი ნესეფი ამბობს: ალლაჰს დრო და ადგილი არ გააჩნია. (26)

باب الرسول الله

თავი “ალლაჰის გზავნილი”

قال الطخاوي: وأن محمدا عبده المصطفى، ونبيه المجتبى، ورسوله المرتضى، وأنه خاتم الأنبياء، وإمام الأتقياء، وسيد المرسلين، وحبيب رب العالمين

იმამი ტაჰავი ამბობს:

უეჭველად მუჰამმედი არის მსახური მუსტაფაა და შუამავალი და გზავნილი ალლაჰისგან, ის იეჭველად არის დასასრული შუამავლთა ჯაჭვის, სეიდებისთვის (ბედნიერებისთვის) გზავნილი, და ყოვლად საყვადელი სამყაროს ღმერთისა. (27)

باب الاصحاب

თავი "საჰაბე"

قال ابو حنيفة: وأفضل الناس بعد النبيين عليهم الصلاة والسلام أبو بكر الصديق رضي الله عنه ثم عمر بن الخطاب ثم عثمان بن عفان ثم علي بن أبي طالب رضوان الله تعالى عليهم أجمعين غابرين على الحق

იმამი ებუ ჰანიფე ამბობს:
ყველაზე საუკეთესო ადამიანი შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე) შემდეგ არიან: ებუ ბექირ სიდდიყი, 'უმარ ბინ ჰატტანი, 'უსმან ბინ 'აფფან, და 'ალი ბინ ებუ ტალიბი (ალლაჰი იყოს მათგან კმაყოფილი) და ყველასათვის ასევე მათ გვერში მყოფთათვის. (28)

باب الكلام الله

თავი “ალლაჰის სიტყვა”

قال إمام أهل السنة أحمد بن حنبل: من قال القرآن مخلوق فهو عندنا كافر لأن القرآن من علم الله وفيه أسماء الله.

იმამი აჰმედ ბინ ჰანებლი ამბობს:
“ვინც იტყვის რომ ყურამი ქმნილებაა ის გახდება ურწმუნო რადგან უეჭველად არის ალლაჰის ცოდნისგან რომელიც არის ალლაჰის მიერ გაჩენილ ცაში.” (29)

باب الملائكة

თავი “ანგელოზები”

قال الطخاوي: ونؤمن بالكرام الكاتبين.

ونؤمن بملك الموت. و نؤمن منكر و نكير.

იმამი ტაჰავი ამბობს:

გვჯერა ქირამენ ქაათიბის (მწერალი ანგელოზების) ასევე სიკვდილის ანგელოზის და მუნქერ და ნექირ (დამკითხავი) ანგელოზების.(30)

باب القدر

თავი "ბედისწერა"

قال الإمام أحمد بن حنبل: ونؤمن بالقضاء والقدر خيره وشره، حلوه ومره من الله

იმამი აჰმედ ბინ ჰანბელი ამბობს:
გვჯერა შემთხვევისა და ბედისწერის, ასევე სიკეთის და ბოროტების ასევე მწარე და ტკბილიც ალლაჰისგანაა. (31)

باب المعراج
თავი “მიღრაჯი”

قال الطخاوي: والمعراج حق، وقد أسرى بالنبي ﷺ
იმამი ტაჰავი ამბობს:
ცათამაღლება (მიღრაჯი) არის მართალი ხოლო მანამდის გადასვლა (ისრა / მექქედან იერუსალიმში) შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე) (32)

.

باب كرامات الأولياء
თავი “ევლიების სასწაული”

قال ابو حنيفة: آيات الأنبياء و كرامات الأولياء حق.
قال النسفي: كرامات الأولياء حق

იმამი ებუ ჰანიფე ამბობს:
შუამავლების სასწაული და ევლიების სასწაული (ქერამეთი) მართალია. (33)

იმამი ნესეფი ამბობს:
ევლიების სასწაული (ქერამეთი) მართალია. (34)

باب العرش و الكرسي
თავი “ღარში და ქურსი

قال الطخاوي: والعرش والكرسي حق.
ونؤمن باللوح والقلم.
იმამი ტაჰავი ამბობს:
‘არში და ქურსი მართალია.
ჩვემ გვჯერა ლევჰისა და ყალემის (ლევჰი მაჰფუზი სადაც ზეციური წიგნენია დაწერილი კალმით). (35)

باب العلامة الساعة

თავი "წარღვნის ნიშნები"

قال النسفي: أخبر به النبي عليه الصلاة والسلام من أشراط الساعة من خروج الدجال ودابة الأرض ويأجوج ومأجوج ونـزول عيسى عليه السلام من المساء وطلوع الشمس من مغربها فهو حق.

იმამი ნესეფი ამბობს:

გვაცნობსებს შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა იყოს მასზე) ბოლო დროის (წარღვნის) ნიშნების შესახებ რომ მოვა დეჯჯალი და დაბბეთულ ერდი, გამოჩნდებიან იე'ჯუჯი და მე'ჯუჯები, 'ისაა (იესო) (ალლაჰის მშვიდობა იყოს მასზე) მოვა ციდან, და მზე ამოვა დასავლეთიდან, ესენი (ყველა) მართალია. (36)

باب الحوض و الشفاعة
თავი “აუზი და შეფაღეთი”

قال الطخاوي: والحوض الذي أكرمه الله تعالى به غياثا لأمته ححق.
والشفاعة التي ادخرها لهم حق، كما روي في الأخبار.

იმამი ტაჰავი ამბობს:
აუზი რომელიც არის საჩუქარი ალლაჰისგან უმმეთებისათვის და ასევე შეფაღეთი (იმქვეყნიური დახმარება) რომელიც არის გადმოცემილი ნამდვილი ამბით. (37)

باب الروئة الله

თავი "ალლაჰის ხილვა"

قال ابو حنيفة: والله تعالى يـُرى في الآخرة ويراه المؤمنون وهم في الجنة بأعين رؤوسهم بلا تشبيه ولا كيفية ولا الجهة ولا يكون.

იმამი ებუ ჰანიფე ამბობს: უეჭველად ალლაჰს ბოლო დღეს და მორწმუნეები სამოთხეში, როფორც ვხედავთ თვალით ისე ის არაფრის მსგავსია მასზე როგორ თქმა მიუღეველია მას მხარე (ჯიჰეთი) და ადგილი არ გააჩნია. (38)

باب حتم

თავი “დასასეული”

هذا اعتقاد اهل السنة و الجماعة

ესაა ილთიყადი ეჰლი სუნნეთ ველ ჯემაღეთის

წყარო:

(1) ფიყჰულ ექბერ გვ.1

(2) ბუჰარი ხეყულ ეფღალ იბადე გვ.97

(3) ფიყჰულ ექბერ გვ.2

(4) ფიყჰულ ექბერ გვ.2

(5) სურე ჰუდი 37

(6) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ჰუდი სურეს 37-ე აიეთის განმარტება

(7) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ჰუდი სურეს 37-ე აიეთის განმარტება

(8) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ჰუდი სურეს 37-ე აიეთის განმარტება

(9) სურე ბაყარა 115

(10) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ბაყარა სურეს 115-ე აიეთის განმარტება

(11) სურე ფეთჰი 10

(12) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ფეთჰის სურეს მე-10-ე აიეთის განმარტება

(13) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი ფეთჰის სურეს მე-10-ე აიეთის განმარტება

(14) ბუჰარი ასევე იბნ ჰაჯერ ასყალანი წიგნი თეჰზიბულ თეჰზიბ 3/315

(15) ითჰაფულ ბეიან გვ.7

(16) სურე ფეჯრი 22

(17) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი სურე ფეჯრი 22-ე აიეთის განმარტება

(18) იმამი სუიუტის თეფსირი ჯელალეინი ფეჯრის სურეს 22-ე აიეთის განმარტება

(19) სურე მულქი 16

(20) იმამ ბეგავის თეფსირი მეღალიმულ თენზილი მულქის სურეს მე-16-ე აიეთის განმარტება

(21) ჯელალეინის თეფსირი მულქის სურეს მე-16-ე აიეთის განმარტება

(22) ბუჰარი ბედულ ჰალყ 1 თევიდ 22 და თირიზი მენაყიბ 3946

(23) ფიყჰულ ებსატ გვ.9-10

(24) ფიყჰულ ებასტი გვ.17

(25) ითჰაფულ საადეთულ მუთთეყინ 2/24

(26) მეთნულ აყაიდულ ნესეფი გვ.3

(27) აყიდეთულ ტაჰავიე გვ.2

(28) ფიყჰულ ექბერ გვ.8

(29) უსულუ სუნნეთი გვ.3

(30) აყიეთულ ტაჰავიე გვ.5

(31) სიფათულ ეჰლი სუნნეთი გვ.1

(32) აყიდეთულ ტაჰავიე გვ.6

(33) ფიყჰულ ექბერი გვ.8

(34) ნესეფი აყაიდი გვ.8

(35) აყიდეთულ ტაჰავიე გვ.6

(36) ნესეფი აყაიდი გვ.13

(37) ტაჰავი გვ.10

(38) ფიყჰულ ექბერ გვ.9